

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»
НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
МАРІУПОЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
ГО «ФОНД РОЗВИТКУ МАРІУПОЛЯ»
WYŻSZA SZKOŁA EKONOMICZNO-HUMANISTYCZNA
(POLSKA, BIELSKO-BIALA)
EURÓPSKY INŠTITÚT ĎALŠIEHO VZDELÁVANIA (SLOVAKIA)
РААТА GUGUSHVILI INSTITUTE OF ECONOMICS OF IVANE
JAVAKHISHVILI TBILISI STATE UNIVERSITY (TBILISI, GEORGIA)
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ:
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
НА НАЦІОНАЛЬНОМУ
ТА МІСЦЕВОМУ РІВНЯХ**

**Матеріали II Міжнародної
науково-практичної конференції**

Маріуполь – Київ, 2019

УДК 316/352

П 36

П-36 Публічне управління для сталого розвитку: виклики та перспективи на національному та місцевому рівнях: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції. 7-8 травня 2019 р. Маріуполь (Україна) – Київ (Україна) – Бельсько-Бяла (Польща). – Маріуполь-Київ: ПП Халіков Р.Р., 2019. – 194 с.

ISBN 978-617-7565-33-7

Редакційна колегія:

Марова С. Ф. – голова, д. держ.упр., професор, ректор Донецького державного університету управління

Чечель А. О. – заступник голови, д. е.н., доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Балусва О. В. – д. е. н., професор, проректор з наукової та виховної роботи Донецького державного університету управління

Токарева В. І. – д. держ.упр., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Донецького державного університету управління

Зелінська М. І. – к. політ.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Тарасенко Д. Л., – к.держ.упр., доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління

Хлобистов Є.В. – д. е. н., професор, Національний університет «Києво-Могилянська академія»; директор Міжнародного науково-дидактичного інституту Вищої Школи економіки та гуманітаристики (Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanistyczna (Bielsko-Biala, Polska)

Abesadze Ramaz, Doctor of Economics, Professor, Paata Gugushvili Institute of Economics of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University (Tbilisi, Georgia)

Zat'ko Jozef, Dr.h.c. mult. JUDr., Honor. Prof. mult., prorektor pre medzinárodné vzťahy Wyższa Szkoła Komunikacji i Zarządzania (Polsko, Poznań), Prezident Európsky inštitút ďalšieho vzdelávania (Slovakia)

Павленко О.П. – к. е. н., доцент, завідувач кафедри менеджменту природоохоронної діяльності Одеського державного екологічного університету

Відповідальна за випуск – *Чечель А.О.*,
д.е.н., доцент, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування
Донецького державного університету управління

© Донецький державний університет управління
(м. Маріуполь), 2019

ється явно виражена тенденція еволюційного переходу до становлення більш високої форми – партнерства, але із збереженням так званої «системи обмінів», іманентно властивою попередньою формою взаємодії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Безтелесна Л. І. Управління людським розвитком та його фінансове забезпечення в Україні: оцінка та перспективи : монограф. / Л. І. Безтелесна. – Рівне : НУВГП, 2010. – 361 с.
2. Глобальна економіка XXI століття: людський вимір : монограф. / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, А. М. Колот [та ін.]. – К. : КНЕУ, 2008. – 420 с.
3. Якубенко В.Д. Базисні інститути у трансформаційній економіці: Монографія. – К. : КНЕУ, 2004. – 252 с.

УДК 323:338

Зелінська М. І.,

к.політ.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування Донецького державного університету управління (м.Маріуполь)

Климова Т.Ю.,

начальник відділу соціальних інспекторів, Департамент соціального захисту населення Маріупольської міської ради. здобувач ОС «магістр», спеціальності «Публічне управління та адміністрування», Донецький державний університет управління (м. Маріуполь)

АНАЛІЗ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІЙ СФЕРІ

Впродовж розвитку існуючого суспільства держава завжди відігравала важливу роль у процесах соціально-економічного розвитку України. У реаліях сьогодення значення ефективної державної політики, здатної забезпечити прогресивний розвиток усіх сфер економіки у напрямі забезпечення належного життєвого рівня населення, є вирішальним, адже на шляху до інтеграції в європейське

співтовариство Україна потребує належних державно-владних орієнтирів, здатних за допомогою методів, прийнятих в цивілізованому світі, сприяти належному соціально-економічному розвитку суспільства. Державна політика у сфері соціального захисту є одним із головних напрямів цілісної державної політики та важливим чинником забезпечення життєвих потреб населення.

Основними цілями на сучасному етапі розвитку соціальної політики є: максимальне збереження фізичного, інтелектуального, духовно-етичного потенціалу країни, формування ефективної системи трудової мотивації, яка відповідає вимогам легального ринку, орієнтована на позитивне розширене відтворення «людського капіталу» України. Збереження генофонду країни та цілісності її меж повинно стати основною метою державної соціальної політики на сучасному етапі [5].

Для оцінки рівня життя населення статистичною комісією ООН рекомендовано такі групи показників: демографічні характеристики населення, показники доходів населення, показники витрат і заощадження, показники споживання населенням матеріальних благ та послуг, показники забезпеченості населення житлом і предметами довготривалого користування, показники зайнятості і безробіття, показники умов праці населення, показники вільного часу, показники освіти, охорони здоров'я. Оскільки ринкові відносини не гарантують права на працю, на дохід, на утір, не забезпечують соціального захисту інвалідів, незаможних пенсіонерів і інших категорій громадян, то потрібне державне втручання в сферу розподілу доходів і створення системи соціального забезпечення тих верств населення, які потребують підтримку держави. Якщо функціональний розподіл доходів заснований на власності на факторах виробництва, то персональний розподіл доходів здійснює державна влада. Головним інструментом перерозподілу доходів у країні є державний бюджет, який створює механізм соціального забезпечення населення. Соціальний захист населення, здійснюється за допомогою соціальної політики держави, використовує два способи: соціальний захист і соціальні гарантії. Ринкова економіка сама по собі не може забезпечити справедливий розподіл доходів. Вона приводить до їх диференціації, в результаті чого частина на-

селення опиняється за межею бідності. Тому є наглядна потреба у соціальному захисті [1].

Соціальний захист – це державна підтримка верств населення, які можуть зазнавати негативного впливу ринкових процесів, з метою забезпечення відповідного життєвого рівня, тобто заходи, що включають надання правової, фінансової, матеріальної допомоги окремим громадянам тобто найбільш вразливим верствам населення, а також створення соціальних гарантій для економічно активної частини населення, також це комплекс законодавчо закріплених гарантій, що протидіють дестабілізуючим життєвим факторам таким як інфляція, спад виробництва, економічна криза, безробіття тощо [3].

Загалом, ведучи мову про державну політику у сфері соціально-економічного розвитку, слід мати на увазі комплекс системних заходів, дій та процедур, здійснюваних центральними та місцевими органами влади щодо забезпечення результативних економічних реформ, спрямованих на підвищення економічних показників, та покращення на цій основі рівня соціального забезпечення населення держави. Така політики повинна виконуватися шляхом реалізації визначених напрямів, які у комплексі повинні здійснюватися державними органами влади. Суттю державної політики у сфері соціально-економічного розвитку є зміна існуючого економічного порядку, тобто економічної системи для того, щоб забезпечити економічне зростання суспільства [2].

Наскільки дієвими та ефективними є зазначені заходи показують результати соціальної політики, які засвідчують життєвий рівень населення держави. Складовими елементами соціальної політики є забезпечення зростання рівня добробуту населення, соціальний захист, забезпечення рівних прав і можливостей всіх громадян, права на працю та заробіток, власність, гідне соціальне забезпечення, освіту, охорону здоров'я, а також природних прав людини, до яких належать повага до людської праці, свобода слова, совісті, безпека особистості, рівність перед законом [4].

Отже, для того щоб досягти високих соціальних стандартів українська економіка потребує певних змін. Соціально-економічна політика України має бути спрямована на економічне зростання, збільшення доходів населення і на зростання якості життя в цілому

шляхом трансформації системи оплати праці, диверсифікація економіки на основі створення привабливого інвестиційного клімату, оптимізації податкової системи.

На основі проведеного аналізу можна зробити висновок про те, що у системі соціального захисту України присутня низка проблем, які потребують негайного вирішення. Непрозора законодавча база, присутність великої кількості неефективних соціальних пільг, недосконала система фінансування та бюрократія в органах соціального захисту. Система соціального захисту потребує реформування, впровадження нових напрямів розвитку, котрі дозволять працювати більш результативно для найбільш уразливого шару населення, котрі потребують соціального захисту, та повністю залежать від допомоги держави. Такими напрямками є: перехід від надання пільг та дотацій до адресної допомоги, удосконалення законодавства у соціальній сфері, скоротити перелік неефективних соціальних виплат, зменшити монополізацію держави на ринку соціальних послуг. Реформування системи соціального захисту допоможе зменшити видатки державного бюджету та покращити добробут, рівень та якість незахищених верств населення та населення в цілому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Каздобіна Ю. Держава й переселенці: байдужість і люди [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gazeta.dt.ua/internal/derzhava-y-pereselenci-bayduzhist-i-lyudi-.html>
2. Лавриненко І. Проблеми переселенців і учасників АТО, які турбують українців найчастіше [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.racurs.ua/671-naybilshi-pravovi-problemy-ukrayinskogo-suspilstva>
3. Недержавні громадські організації та соціальні послуги [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dukhovnist.in.ua/uk/dukhovna-demokratiya/171-dzyndza>
4. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1706-18>
5. Стратегія Розвитку Маріуполя – 2021 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mariupolrada.gov.ua/ru/page/strategija-rozvitku-2021>